

www.conpolis.eu

Οι Βασικοί Σκοποί της Ομοσπονδίας
εν συντομία:

- Η ενίσχυση των σχέσεων, η ανταλλαγή ιδεών και η αλληλεγγύη μεταξύ των ανά τον κόσμο Κωνσταντινουπολιτών.
- Η προάσπιση και προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ειδικότερα των δικαιωμάτων των Κωνσταντινουπολιτών, όπως αυτά προστατεύονται από τις διεθνείς συνθήκες και συμβάσεις προστασίας δικαιωμάτων του ανθρώπου.
- Η συμπαράσταση και υποστήριξη προς το Οικουμενικό Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως

Νοέμβριος 2025 Τεύχος 14/11

-Πρόσκληση Ημερίδας 13/12/25, σ.1-3,
-Ανακοινώσεις, σ.4,10-16,32-33.
-Πρόγραμμα Υποτροφιών, σ.5.
-Κοινή Δήλωση Πάπα και Πατριάρχη, σ.6-9.
-Ανακάλυψη Μεσαιωνικών Εκκλησιών στο Ικόνιο, σ.17-20.
-Μαθητικός Διαγωνισμός, σ.21-26.
Ι.Ν. Θεοτόκου Νίκαιας, σ.27-31.
Η Κατδάφιση (1969) του Ι. Ναού Αγίου Νικολάου Αλικαρνασσού, σ.34-37.

Μηνιαία Ενημέρωση Οικουμενικής Ομοσπονδίας Κωνσταντινουπολιτών
Monthly Bulletin of the Ecumenical Federation of Constantinopolitans
İstanbulu Rumların Evrensel Federasyonu Aylık Bülteni

**Το Διοικητικό Συμβούλιο της Οι.ΟμΚω. εύχεται στους
αναγνώστες του Καλά Χριστούγεννα με
Υγεία, Ευτυχία και Ειρήνη και Καλή Πρωτοχρονιά**

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΤΩΝ

Στην εορτή των Παμμεγίστων Ταξιαρχών (8/11/2025) Η Α.Θ.Π. Ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος στον λόγο του ανέφερε :

....Όπως λέγει ο σοφός λαός μας "τα πολλά λόγια είναι φτώχεια". Δεν είναι οι καιροί των πολλών λόγων, αλλά των ολίγων και των πολλών έργων. Εμείς είμεθα προσηλωμένοι καθ'όλην την διάρκεια της 34ετούς ταπεινής Πατριαρχείας μας επί τα έργα».

Πρόσκληση στην Ημερίδα

«Τι πρέπει να κάνουμε ως Ρωμιοί της Πόλης»

Σάββατο 13 Δεκεμβρίου 2025, ώρα: 10.30

Καστρίτσειο Μουσείο,

Λεωφόρος Καποδιστρίου 17, Φιλοθέη

Η Ημερίδα θα πραγματοποιηθεί υβριδικά

δηλαδή δια ζώσης και διαδικτυακά.

Αντικείμενο:

Το Δ.Σ. της ΟιοΜΚω σε δύο ανακοινώσεις του, την 29/3/2024 και 17/9/2025, εξέφρασε την βαθιά της αγωνία για το μέλλον του Ελληνισμού της Πόλης εντός και εκτός της Βασιλίδας των πόλεων. Στην τελευταία ανακοίνωση με τίτλο «Η τύχη της Κληρονομιάς της Ρωμιοσύνης της Πόλης» επικεντρώθηκε σε δύο μείζονα θέματα: (α) το Δημογραφικό και (β) τη διάσωση και τη χρηστή διαχείριση της πολύ σημαντικής Κοινοτικής περιουσίας από τα ευαγή ιδρύματά μας. Στην κατάληξη αναφερόταν: «Για αυτό τον σκοπό καλούμε όσες/οι συμμερίζονται τα ανωτέρω, να στείλουν μέχρι την 25/10/2025 τις προτάσεις τους για να ακολουθήσει οργανωμένη συνάντηση όλων των Κωνσταντινουπολιτών που ενδιαφέρονται να είναι μέρος της λύσης, μέσα από ουσιαστικό διάλογο, προκειμένου να αλλάξει η πορεία των πραγμάτων προς το καλό». Στο διάστημα που διήλθε υποβλήθηκαν προτάσεις και το Δ.Σ. συζήτησε τα επιμέρους σχετικά θέματα. Στη συνέχεια των αναφερόμενων το Δ.Σ. προσκαλεί την Ημερίδα με την εξής ημερίδα διάταξη:

- 1) Έκθεση πραγμάτων από το Δ.Σ. της ΟιοΜΚω
- 2) Εισηγήσεις που υποβλήθηκαν
- 3) Προτάσεις από τους συμμετέχοντες
- 4) Τι δύναται να γίνει για την ενίσχυση των θεσμών συλλογικότητας με την διατήρηση της ιστορικής ταυτότητας μας
- 5) Καθορισμός ενεργειών
- 6) Για την διαδικτυακή συμμετοχή παρακαλούνται να στείλουν, μέχρι την 11/12/2025 ηλεκτρονικό μήνυμα στο nnar@otenet.gr συμπληρώνοντας το παρακάτω:

Εκδήλωση ενδιαφέροντος διαδικτυακής συμμετοχής στην Ημερίδα της ΟιοΜΚω «Τι πρέπει να κάνουμε ως Ρωμιοί της Πόλης», Σάββατο 13/12/2025, ώρα 10.30 Ελλάδος.

Ονοματεπώνυμο:

Ηλεκτρονική διεύθυνση:

Θέλω να υποβάλω εισήγηση (θέμα 3): ΝΑΙ ΟΧΙ

Σε περίπτωση απάντησης η 10 λεπτών εισήγηση μου θα έχει τίτλο:

ECUMENICAL FEDERATION OF CONSTANTINOPOLITANS

Invitation to Conference

“What should we do as Romioi Constantinopolitans”

Saturday 13 December 2025,

10.30 a.m. Athens time

Kastritseio Museum,

Kapodistriou Avenue, 17, Filothei

The Conference will be hybrid life and online

Content:

The Administrative Board of the Ecumenical Federation of Constantinopolitans (EFC), in two of its announcements, on 29/3/2024 and 17/9/2025, expressed its deep anxiety for the future of the Hellenism of Constantinople inside and outside the City. In the last announcement entitled “The Fate of the Heritage of the Greek Orthodox Church of Constantinople”, it focused on two major issues: (a) Demographics and (b) the rescue and proper management of the very important Community property by our welfare foundations. The conclusion stated: “For this purpose, we call on those who share the above to send their proposals by 25/10/2025 to follow an organized meeting of all Constantinople residents who are interested in being part of the solution, through substantive dialogue, in order to change the course of things for the better.” During the time that has passed, proposals were submitted and the Board of Directors discussed the individual relevant issues. Following the above, EFC invites the Conference with the following agenda:

- 1) Report of matters by the
- 2) Suggestions submitted
- 3) Suggestions from the participants
- 4) What can be done to strengthen the institutions of collectivity.
- 5) Determination of actions

For online participation, please send an email to nnap@otenet.gr by 11/12/2025, filling in the following:

Name/Surname:

Email address:

I want to intervene (item 3) : YES NO

In case of yes the title of my 10 minute talk will be:

Τῷ Ἐντιμολογιωτάτῳ κυρίῳ Νικολάῳ Οὐζούνογλου, Ἀρχοντι Προστάτῃ τῶν
Γραμμάτων τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃς Ἐκκλησίας, Προέδρῳ τῆς
Οἰκουμενικῆς Ὁμοσπονδίας Κωνσταντινουπολιτῶν, καί τῷ Ἐντιμοτάτῳ κυρίῳ Κυ-
ρίλλῳ Κραβτσένκο, Προέδρῳ τῆς Ἐνώσεως τῶν Ἑλλήνων τῆς Οὐκρανίας ἐν Ἑλλά-
δι, τέκνοις τῆς ἡμῶν Μετριότητος ἐν Κυρίῳ ἀγαπητοῖς, χάριν καί εἰρήνην παρὰ
Θεοῦ.

Μετά πατρικῆς ἀγάπης ἐλάβομεν τό ἀπό θ' Ὀκτωβρίου ἐ. ἔ. γράμμα ὑμῶν,
δι' οὗ ὑποβάλλετε ἐπὶ τῆς προγραμματιζομένης διοργανώσεως ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ
θέματος «Μητέρα πού Κρατᾷ τόν Οὐρανόν», ἐν Αῤῥῆναις, εἰς μνήμην καί τιμὴν τῶν
προσφύγων καί μαρτυρικῶν θυμάτων τοῦ συνεχιζομένου τραγικοῦ πολέμου ἐν
Οὐκρανίᾳ.

Ἐπαινοῦμεν ὀλοθύμως τὴν ὠραίαν πρωτοβουλίαν ὑμῶν ταύτην καί τὴν
εὐγενῇ συνεργασίαν τῶν δύο ὑμετέρων φορέων, ἣτις ἀναδεικνύει τό φιλάνθρωπον
φρόνημα καί τὴν εὐαισθησίαν ἐναντι τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, οἵτινες ὑφίστανται τὰς
τραγικὰς συνεπειὰς τῆς συρράξεως.

Ἡ παρουσία τῆς Παναγίας Μητρός τοῦ Κυρίου, ὡς προστάτιδος, ἀποτελεῖ
πηγὴν παρηγορίας καί ἐλπίδος εἰς τόν δοκιμαζόμενον λαόν, διό καί εὐλογοῦμεν
ὀλοψύχως τὴν εὐγενῇ ταύτην προσπάθειαν καί εὐχόμεθα ὅπως ἡ ἔκθεσις αὕτη,
προετοιμαζομένη μετὰ πάσης ἐπιμελείας, ἀφ' ἑνός μὲν ἔχῃ τὴν δέουσαν ἐπιτυχίαν
καί καρποφορίαν, ἀφ' ἑτέρου δέ ἀφυπνίσῃ τὰς καρδίας εἰς τὴν ἐν Χριστῷ συμπό-
νοιαν καί εἰρήνην.

Ἐπὶ δέ τούτοις, ἀπονέμονεν ὑμῖν τὴν πατρικὴν καί Πατριαρχικὴν ἡμῶν εὐ-
λογίαν καί ἐπικαλούμεθα ἐφ' ὑμᾶς τὴν χάριν καί τό ἄπειρον ἔλεος τοῦ Θεοῦ.

Βῆκε' Ὀκτωβρίου κ'
Ἰάκωβος οὐός Θεῶν ἐν Χριστῷ.

Το Πρόγραμμα Υποστήριξης της ΟιΟμΚω προς την σπουδάζουσα νεολαία

Το σκέλος του Προγράμματος που αφορά τις μαθήτριες και τους μαθητές που κατάγονται από Κωνσταντινούπολη, Ίμβρο και Τένεδο και σπουδάζουν στις δυο τελευταίες τάξεις λυκείων έχει ολοκληρωθεί με την παροχή υποστήριξης σε 95 μαθητριών/ων. Το συνολικό ποσό του προγράμματος ανέρχεται σε 27.000 Ευρώ περίπου που έχει προέλθει από δωρεές που ανακοινώνονται στα ενημερωτικά μας δελτία.

Το δεύτερο σκέλος του προγράμματος που αφορά φοιτήτριες/ες έχει ήδη κλείσει η υποβολή αιτήσεων (30/11/2025) και έχουν υποβληθεί 110 υποψηφιότητες. Εντός της άμεσης περιόδου θα ολοκληρωθεί η αξιολόγηση των αιτήσεων και θα ενημερωθούν οι ενδιαφέροντος.

Όπως και κάθε χρόνο η πρόοδος και οι επιδόσεις των αιτούντων είναι εντυπωσιακού επιπέδου και οι υποψηφιότητες καλύπτουν όλο το φάσμα των βαθμίδων προπτυχιακών, μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών.

ΚΟΙΝΗ ΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ Α.Α. ΠΑΠΑ Κ.Κ. ΛΕΟΝΤΟΣ ΙΔ΄ ΚΑΙ ΤΗΣ Α.Θ.Π.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗ Κ.Κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ

«Ευχαριστείτε τον Κύριο, γιατί είναι αγαθός,
γιατί το ακλόνητο έλεός του μένει στον αιώνα»

Ψαλμός 106 (105): 1

Την παραμονή της εορτής του Αγίου Ανδρέα του Πρωτοκλήτου Αποστόλου, αδελφού του Αποστόλου Πέτρου και προστάτη του Οικουμενικού Πατριαρχείου, εμείς, ο Πάπας κ.κ. Λέων ΙΔ΄ και ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος, ευχαριστούμε θερμά τον Θεό, τον ελεήμονα Πατέρα μας, για το δώρο αυτής της αδελφικής συνάντησης. Ακολουθώντας το παράδειγμα των σεβάσμιων προκατόχων μας και υπακούοντας στο θέλημα του Κυρίου μας Ιησού Χριστού, συνεχίζουμε να βαδίζουμε με σταθερή αποφασιστικότητα στην οδό του διαλόγου, εν αγάπη και αλήθεια (βλ.

Εφεσίους 4:15), προς την επιθυμητή αποκατάσταση της πλήρους κοινωνίας μεταξύ των αδελφών Εκκλησιών μας. Έχοντας επίγνωση ότι η χριστιανική ενότητα δεν είναι απλώς αποτέλεσμα ανθρώπινων προσπαθειών, αλλά ένα δώρο που προέρχεται από ψηλά, καλούμε όλα τα μέλη των Εκκλησιών μας - κληρικούς, μοναχούς, αφιερωμένα πρόσωπα και λαϊκούς πιστούς - να επιδιώξουν ένθερμα την εκπλήρωση της προσευχής που απηύθυνε ο Ιησούς Χριστός στον Πατέρα: «ώστε πάντες εν έσονται, καθώς συ, Πάτερ, εν εμοί, και εγώ εν εσοί... ίνα πιστεύση ο κόσμος» (Ιωάν. 17:21).

Ο εορτασμός της 1700ής επετείου της Πρώτης Οικουμενικής Συνόδου της Νίκαιας, που εορτάστηκε την παραμονή της συνάντησής μας, ήταν μια εξαιρετική στιγμή χάριτος. Η Σύνοδος της Νίκαιας που πραγματοποιήθηκε το 325 μ.Χ. ήταν ένα προνοητικό γεγονός ενότητας. Ο σκοπός του εορτασμού αυτού του γεγονότος, ωστόσο, δεν είναι απλώς να θυμηθούμε την ιστορική σημασία της Συνόδου, αλλά να μας παρακινήσει να είμαστε συνεχώς ανοιχτοί στο ίδιο Άγιο Πνεύμα που μίλησε μέσω της Νίκαιας, καθώς αγωνιζόμαστε με τις πολλές προκλήσεις της εποχής μας.

*Μετάφραση στα ελληνικά από <https://ec-patr.org/joint-declaration-of-h-h-pope-leo-xiv-and-h-a-h-ecumenical-patriarch-bartholomew/>

Είμαστε βαθιά ευγνώμονες σε όλους τους ηγέτες και τους αντιπροσώπους άλλων Εκκλησιών και εκκλησιαστικών κοινοτήτων που ήταν πρόθυμοι να συμμετάσχουν σε αυτή την εκδήλωση. Εκτός από την αναγνώριση των εμποδίων που εμποδίζουν την αποκατάσταση της πλήρους κοινωνίας μεταξύ όλων των Χριστιανών - εμπόδια που επιδιώκουμε να αντιμετωπίσουμε μέσω της οδού του θεολογικού διαλόγου - πρέπει επίσης να αναγνωρίσουμε ότι αυτό που μας ενώνει είναι η πίστη που εκφράζεται στο σύμβολο της Νίκαιας. Αυτή είναι η σωτήρια πίστη στο πρόσωπο του Υιού του Θεού, αληθινού Θεού από αληθινό Θεό, ομοούσιου με τον Πατέρα, ο οποίος για εμάς και τη σωτηρία μας ενσαρκώθηκε και κατοίκησε ανάμεσά μας, σταυρώθηκε, πέθανε και θάφτηκε, αναστήθηκε την τρίτη ημέρα, αναλήφθηκε στους ουρανούς και θα έρθει ξανά για να κρίνει ζωντανούς και νεκρούς. Μέσω της έλευσης του Υιού του Θεού, μυστούμαστε στο μυστήριο της Αγίας Τριάδας - Πατέρα, Υιού και Αγίου Πνεύματος - και καλούμαστε να γίνουμε, εν και δια του προσώπου του Χριστού, παιδιά του Πατέρα και συγκληρονόμοι με τον Χριστό με τη χάρη του Αγίου Πνεύματος. Προικισμένοι με αυτή την κοινή ομολογία, μπορούμε να αντιμετωπίσουμε τις κοινές μας προκλήσεις, μαρτυρώντας την πίστη που εκφράστηκε στη Νίκαια με αμοιβαίο σεβασμό, και να εργαστούμε μαζί για συγκεκριμένες λύσεις με γνήσια ελπίδα. Είμαστε πεπεισμένοι ότι ο εορτασμός αυτής της σημαντικής επετείου μπορεί να εμπνεύσει νέα και θαρραλέα βήματα στην πορεία προς την ενότητα. Μεταξύ των αποφάσεών της, η Πρώτη Σύνοδος της Νίκαιας παρείχε επίσης τα κριτήρια για τον καθορισμό της ημερομηνίας του Πάσχα, κοινής για όλους τους Χριστιανούς. Είμαστε ευγνώμονες στη θεία πρόνοια που φέτος ολόκληρος ο χριστιανικός κόσμος γιόρτασε το Πάσχα την ίδια ημέρα. Είναι κοινή μας επιθυμία να συνεχίσουμε τη διαδικασία διερεύνησης μιας πιθανής λύσης για τον εορτασμό μαζί της Γιορτής των Εορτών κάθε χρόνο. Ελπίζουμε και προσευχόμαστε ότι όλοι οι Χριστιανοί, «με κάθε σοφία και πνευματική κατανόηση» (Κολ. 1:9), θα αφοσιωθούν στη διαδικασία επίτευξης ενός κοινού εορτασμού της ένδοξης ανάστασης του Κυρίου μας Ιησού Χριστού.

Φέτος τιμούμε επίσης την 60ή επέτειο της ιστορικής Κοινής Διακήρυξης των σεβάσμιων προκατόχων μας, του Πάπα Παύλου ΣΤ' και του Οικουμενικού Πατριάρχη Αθηναγόρα, η οποία έθεσε τέλος στην ανταλλαγή αφορισμών του 1054. Ευχαριστούμε τον Θεό που αυτή η προφητική χειρονομία ώθησε τις Εκκλησίες μας να επιδιώξουν «με πνεύμα εμπιστοσύνης, εκτίμησης και αμοιβαίας φιλανθρωπίας τον διάλογο που, με τη βοήθεια του Θεού, θα οδηγήσει στην εκ νέου συμβίωση, για το μεγαλύτερο καλό των ψυχών και την έλευση της βασιλείας του Θεού, σε εκείνη την πλήρη κοινωνία πίστης, αδελφικής συμφωνίας και μυστηριακής ζωής που υπήρχε μεταξύ τους κατά τα πρώτα χίλια χρόνια της ζωής της Εκκλησίας» (Κοινή Διακήρυξη του Πάπα Παύλου ΣΤ' και του Οικουμενικού Πατριάρχη

Αθηνάγορα, (7 Δεκεμβρίου 1965). Ταυτόχρονα, προτρέπουμε όσους εξακολουθούν να διστάζουν για οποιαδήποτε μορφή διαλόγου, να ακούσουν τι λέει το Πνεύμα στις Εκκλησίες (βλ. Αποκ. 2:29), το οποίο στις τρέχουσες συνθήκες της ιστορίας μας προτρέπει να παρουσιάσουμε στον κόσμο μια ανανεωμένη μαρτυρία ειρήνης, συμφιλίωσης και ενότητας.

Πεπεισμένοι για τη σημασία του διαλόγου, εκφράζουμε τη συνεχή υποστήριξή μας στο έργο της Κοινής Διεθνούς Επιτροπής για τον Θεολογικό Διάλογο μεταξύ της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας και της Ορθόδοξης Εκκλησίας, η οποία στην τρέχουσα φάση της εξετάζει ζητήματα που ιστορικά θεωρούνται διχαστικά. Μαζί με τον αναντικατάστατο ρόλο που διαδραματίζει ο θεολογικός διάλογος στη διαδικασία προσέγγισης μεταξύ των Εκκλησιών μας, επαινούμε επίσης τα άλλα απαραίτητα στοιχεία αυτής της διαδικασίας, συμπεριλαμβανομένων των αδελφικών επαφών, της προσευχής και της κοινής εργασίας σε όλους εκείνους τους τομείς όπου η συνεργασία είναι ήδη δυνατή. Προτρέπουμε έντονα όλους τους πιστούς των Εκκλησιών μας, και ιδιαίτερα τον κλήρο και τους θεολόγους, να αγκαλιάσουν με χαρά τους καρπούς που έχουν επιτευχθεί μέχρι στιγμής και να εργαστούν για τη συνεχή αύξησή τους.

Ο στόχος της χριστιανικής ενότητας περιλαμβάνει τον στόχο της θεμελιώδους και ζωογόνου συμβολής στην ειρήνη μεταξύ όλων των λαών. Μαζί υψώνουμε ένθερμα τις φωνές μας επικαλούμενοι το δώρο της ειρήνης του Θεού στον κόσμο μας. Δυστυχώς, σε πολλές περιοχές του κόσμου μας, οι συγκρούσεις και η βία συνεχίζουν να καταστρέφουν τις ζωές τόσων πολλών. Απευθύνουμε έκκληση σε όσους έχουν αστικές και πολιτικές ευθύνες να κάνουν ό,τι είναι δυνατόν για να διασφαλίσουν ότι η τραγωδία του πολέμου θα σταματήσει αμέσως και ζητάμε από όλους τους ανθρώπους καλής θέλησης να υποστηρίξουν την έκκλησή μας.

Ιδιαίτερα, απορρίπτουμε κάθε χρήση της θρησκείας και του ονόματος του Θεού για να δικαιολογήσει τη βία. Πιστεύουμε ότι ο αυθεντικός διαθρησκευτικός διάλογος, αντί να αποτελεί αιτία συγκρητισμού και σύγχυσης, είναι απαραίτητος για τη συνύπαρξη λαών διαφορετικών παραδόσεων και πολιτισμών. Έχοντας επίγνωση της 60ής επετείου της διακήρυξης *Nostra Aetate*, προτρέπουμε όλους τους άνδρες και τις γυναίκες καλής θέλησης να συνεργαστούν για να οικοδομήσουν έναν πιο δίκαιο και υποστηρικτικό κόσμο και να φροντίσουν για τη δημιουργία, την οποία μας έχει εμπιστευτεί ο Θεός. Μόνο με αυτόν τον τρόπο μπορεί η ανθρώπινη οικογένεια να ξεπεράσει την αδιαφορία, την επιθυμία για κυριαρχία, την απληστία για κέρδος και την ξενοφοβία.

Ενώ είμαστε βαθιά ανήσυχοι από την τρέχουσα διεθνή κατάσταση, δεν χάνουμε την ελπίδα. Ο Θεός δεν θα εγκαταλείψει την ανθρωπότητα. Ο Πατήρ απέστειλε τον Μονογενή Υιό του για να μας σώσει, και ο Υιός του Θεού, ο Κύριός μας Ιησούς Χριστός, μας χάρισε το Άγιο Πνεύμα, για να μας κάνει κοινωνούς της θεϊκής του ζωής, διατηρώντας και προστατεύοντας την ιερότητα του ανθρώπινου προσώπου. Με το Άγιο Πνεύμα γνωρίζουμε και βιώνουμε ότι ο Θεός είναι μαζί μας. Γι' αυτόν τον λόγο, στην προσευχή μας εμπιστευόμαστε στον Θεό κάθε άνθρωπο, ιδιαίτερα εκείνους που έχουν ανάγκη, εκείνους που βιώνουν πείνα, μοναξιά ή ασθένεια. Επικαλούμαστε κάθε μέλος της ανθρώπινης οικογένειας κάθε χάρη και ευλογία, ώστε «οι καρδιές τους να παρηγορούνται, καθώς είναι συνενωμένες με αγάπη, για να έχουν όλο τον πλούτο της βεβαιωμένης κατανόησης και της γνώσης του μυστηρίου του Θεού», που είναι ο Κύριός μας Ιησούς Χριστός (Κολ. 2:2).

Εκ του Φαναρίου, 29 Νοεμβρίου 2025

Ιούλιος 1967 η πρώτη επίσκεψη Πάπα Ρώμης του Παύλου Στ' στο Οικουμενικό Πατριαρχείο με τον Οικουμενικό Πατριάρχη Αθηναγόρα

Το Πρόγραμμα Κοινωνικής Αλληλεγγύης της Οι.Ομ.Κω.

«Μηνάς Τσιτσάκος»

Ξεκίνησε το 2013 και συνεχίζεται—σε συνεργασία με τα μέλη σωματεία της Οι.Ομ.Κω.—με όλες τις δράσεις του, αφού οι ανάγκες αλληλεγγύης προς τον συνάνθρωπο αυξάνονται. Οι αλληλέγγυοι κρίσεις της τελευταίας δεκαετίας έχουν συσσωρεύσει πολλά προβλήματα και η κρατική μέριμνα είναι πολύ περιορισμένη.

Η αλληλεγγύη προς τους αδυνάμους ήταν πάντοτε κυρίαρχο κοινωνικό γνώρισμα της Ρωμιοσύνης.

Συνοπτικά οι δράσεις του Προγράμματος είναι:

- Εξασφάλιση στέγης σε 75 άστεγους
- Διανομές 155 διατακτικών κάθε μήνα για αγορά τροφίμων από σουπερμάρκετ.
- Εξασφάλιση φαρμάκων και υγειονομικού υλικού σε 35 οικογένειες.
- Εξασφάλιση της πρόσβασης σε ιατρικές υπηρεσίες.
- Εξασφάλιση αίματος σε έχοντες ανάγκη.
- Μέριμνα για την εισαγωγή ανυπεράσπιστων ηλικιωμένων σε γηροκομεία.
- Επανασύνδεση ηλεκτροδότησης σε κατοικίες.
- Πληρωμή ενοικίων για τους πρώτους 2 μήνες που υφίστανται εξώσεις όταν υπάρχει αδυναμία
- Αντιμετώπιση γραφειοκρατικών δυσκολιών που στερεί βασικά δικαιώματα του ανθρώπου σε πρόσφυγες Έλληνες όπως οι δυσκολίες έκδοσης αδειών παραμονής, πολιτογράφησης και ΑΜΚΑ
- Πραγματοποίηση εξοδίων ακολουθιών για ανασφάλιστους και μη έχοντες συγγενείς (τους τελευταίους 6 μήνες 5 κηδείες)

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ ΧΑΡΗ ΣΤΙΣ ΔΩΡΕΕΣ ΕΛΑΧΙΣΤΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ (ΑΦΟΥ ΤΑ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΕΧΟΥΝ ΠΕΡΙΟΡΙΣΕΙ ΤΙΣ ΔΩΡΕΕΣ ΤΟΥΣ) ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΩΝ. ΖΗΤΑΜΕ ΤΗΝ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ ΣΑΣ ΕΙΤΕ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ή ΜΕ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.

ΓΙΑ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΗΣΤΕ ΜΕ ΤΟ nnap@otenet.gr

The Social Solidarity Program of Ec.Fe.Con.

"Minas Tsitsakos"

ALL ACTIONS CONTINUED DURING THIS SUMMER MONTHS

It started in 2013 and continues—in collaboration with the member associations of Ec.Fe.Con.—with all its actions, since the needs of solidarity with fellow human beings are increasing. The successive crises of the last decade have accumulated many problems and government care is very limited.

Solidarity with the weak has always been dominant cultural component of Romiosyni.

In summary, the actions of the Program are:

- Provision shelter to 75 homeless people.
- Distribution of 150 vouchers each month to deprived families to purchase food from supermarkets.
- Provision medicines and health materials to 35 families.
- Ensuring access to medical services.
- Facilitating the entrance of alone old to care houses.
 - Finding blood to those in need.
- Reconnection of electricity in residences being cut because of depths.
- Dealing with bureaucratic difficulties that deprive Greek refugees of basic human rights, such as the difficulties of issuing residence permits, naturalization and SOCIAL SECURITY NUMBER (AMKA)
 - Undertaking the cost funeral expenses of those not having anyone (5 the last 6 months)
 - Downpayment of rents for those being driven out of their homes
- Carrying out follow-up expenses for uninsured and non-insured relatives.

IN THE PAST MONTH ALONE WE HAD 2 NEW OWNER APPLICATIONS

NEED OF OUR FELLOW CITIZENS

TO BE UPDATED CONTACT US AT nnap@otenet.gr

Ec.Fe.Con. HAS NO REGULAR INCOME AND THE PROGRAM IS BASED ON PERIODIC DONATIONS FROM FOUNDATIONS AND INDIVIDUALS.

Στην Περίοδο των Χριστουγέννων και Εορτών της Πρωτοχρονιάς οι Ανάγκες του Προγράμματος Κοινωνικής Αλληλεγγύης είναι αυξημένες και καλούμε όλες και όλους να συμπαρασταθούν είτε με εθελοντική εργασία ή οικονομικά τα σωματεία μας και την ΟιΟμΚω που συμπαραστέκονται στους έχοντες ανάγκη συνανθρώπους μας ανεξαρτήτου καταγωγής.

Ειδικότερα την τελευταία περίοδο υπάρχουν ανάγκες για συμπολίτες μας που έχουν εισαχθεί σε ιδρύματα χρονίως ασθενών, απόκτησης τεχνικών μερών αλλά και φιλοξενίας στην Αθήνα από την επαρχία που πρέπει να ακολουθήσουν θεραπείες στην Αθήνα.

Κάθε βοήθεια πιάνει τόπο και είναι σημαντική.

Η Αλληλεγγύη της ΟιΟμΚω επεκτείνεται στο μέτρο του δυνατού και στους πρόσφυγες Ρωμιούς από την Ουκρανία αλλά και συνεργασία με Φιλόπτωχο Αδελφότητα της Πόλης σε δοκιμαζόμενους συμπολίτες μας.

**Δωρεές υπέρ της Οικουμενικής Ομοσπονδίας
Κωνσταντινουπολιτών**

**Το Δ.Σ. της Οι.Ομ.Κω. ευχαριστεί θερμά για τις ακόλουθες
δωρεές που λήφθηκαν τον Νοέμβριο 2024**

Υπέρ του Προγράμματος Κοινωνικής Αλληλεγγύης:

Ίδρυμα TIMA, 3.200 Ε

Ίδρυμα Ζωοδόχος Πηγή 1.800 Ε

Μαρία Χρηστίδου 50 Ε

Υπέρ του Προγράμματος Υποτροφιών:

Δημήτριος Βαμβακόπουλος , 150 Ε

Κωνσταντίνος Λιάτσος, 300 Ε

Νίκος Μιχαηλίδης, 200 Ε

Νικόλαος Κοσμάδης, 200 Ε

Marlene Borel, 3.500 Ε

Ευχαριστίες

Το Δ.Σ. της ΟΙΟΜΚω εκφράζει τις θερμές του ευχαριστίες προς
τον συμπολίτη μας

κ. Αναστάσιο Χονδρόπουλο

Διπλωματούχο Πολιτικό Μηχανικό

**για την συνεργασία του στην κατάρτιση τεκμηριωμένης
πρότασης για την σεισμική θωράκιση του κτιρίου της
Πατριαρχικής Μεγάλης του Γένους Σχολής.**

**Η πρόταση αυτή που παρουσιάστηκε στο Συμβούλιο
Ομογενειακής Παιδείας και έχει προϋπολογισμό περίπου 1
εκατομμύριο Ευρώ. Βασίστηκε στην Μελέτη που είχε
καταρτιστεί πριν από δύο χρόνια από την επιστημονική ομάδα
του Καθηγητή Χαράλαμπου Μουζάκη του Εθνικού Μετσόβιου
Πολυτεχνείου και είχε υποβληθεί στους ιθύνοντες πριν από
δυο χρόνια και πλέον.**

**Το Δ.Σ. της ΟΙ.Ομ.Κω ανεξάρτητα από όλους θα υποστηρίξει
τους συλλογικούς θεσμούς της Ομογένειας όπως του
Συμβουλίου Ομογενειακής Παιδείας και της Επιτροπής του
Ταμείου Ομογενειακής Παιδείας (ΕΤΟΠ). Ως ΟΙ.Ομ.Κω. οι
οικονομικοί πόροι που εξασφαλίζονται για την ενίσχυση της
Ομογενειακής Παιδείας χορηγούνται μόνο στα ιδρύματα που
σέβονται τον Κανονισμό του ΕΤΟΠ δηλαδή υποβολή
απολογισμών και προϋπολογισμών.**

ΜΕΤΑΞΙΝΕΙΑΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ
ΣΤΑΥΡΟΠΟΛΕΩΣ

ΖΩΓΡΑΦΕΙΟ ΛΥΚΕΙΟ ΑΝΑΓΕΝΝΗΜΕΝΟ ΜΕ ΠΙΣΤΗ ΚΑΙ ΟΡΑΜΑ

Εγκαίνια
Α Φάσης
Ανακαινίσεως

15.10.2025

Αντισεισμική θωράκιση και το παράδειγμα του Ζωγραφείου

Η ΟιομΚω ξεκίνησε από το 2017 τις μελέτες για την αντισεισμική θωράκιση των κτηρίων της Ομογένειας.

Μετά τον σεισμό στη ΝΑ Τουρκία τον Φεβρουάριο 2023 και κατόπιν προσκλήσεως του Οικουμενικού Πατριαρχείου, ομάδα δέκα εθελοντών μηχανικών υπό τον καθηγητή Χαράλαμπο Μουζάκη (ΕΜΠ) και τον πρόεδρο της ΟιομΚω, καθηγητή Νίκο Ουζούνογλου, επισκέφθηκε την Πόλη και πραγματοποίησε μετρήσεις στη Μεγάλη του Γένους Σχολή, το Ζάππειο και το Ζωγράφειο.

Τα πορίσματα κατατέθηκαν σε έναν μήνα και οι λεπτομερείς μελέτες ολοκληρώθηκαν το καλοκαίρι του 2023, χάρη στη δωρεάν πρόσβαση σε υπερυπολογιστικά συστήματα της MassiveGRID (ΗΠΑ), προσφορά του Πολίτη κ. Βασίλη Στοϊδή.

Τα αποτελέσματα κοινοποιήθηκαν αμέσως στην Ρωμαϊκή κοινότητα. Για το Ζωγράφειο διαπιστώθηκε σοβαρή επιβάρυνση από την προσθήκη δύο ορόφων το 1962.

Η Κοινότητα Σταυροδρομίου κινητοποιήθηκε άμεσα. Επιστήμονες του Πολυτεχνείου της Πόλης (ΙΤÜ) επιβεβαίωσαν τα ευρήματα, ενώ η εταιρεία YÜZBAŞIOĞLU ανέλαβε τη μελέτη και την επίβλεψη του έργου. Με την έγκριση των απαραίτητων αδειών και τη διασφάλιση των πόρων, οι εργασίες ξεκίνησαν τον Ιούνιο 2025 και ολοκληρώθηκαν, σε χρόνο ρεκόρ, πριν την έναρξη της σχολικής χρονιάς.

Η απόφαση της Κοινότητας και της Διεύθυνσης του Σχολείου για την κατεδάφιση των προσθηκών υπήρξε γενναία και σωτήρια.

Ανακαλύφθηκαν νέες εκκλησίες και παρεκκλήσια στο Ικόνιο
Νέες λαξευμένες σε βράχο εκκλησίες και παρεκκλήσια ανακαλύφθηκαν κατά
τη διάρκεια επιφανειακών ερευνών στο χωριό Ιλιάς Μπαμπά Τεκκέ, στην
περιοχή Μεράμ του Ικονίου.

Η έρευνα που διεξήχθη υπό την ηγεσία του καθηγητή Δρ. Μ. Σατζίτ Πεκάκ, μέλους ΔΕΠ στο Τμήμα Ιστορίας της Τέχνης στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Χατσσετέπε, αποκάλυψε λαξευμένες σε βράχο εκκλησίες, λείψανα τοίχων που πιστεύεται ότι είναι από τοιχοποιία, πολλά οينوποιεία και λαξευμένους σε βράχο χώρους και αντικείμενα που υποδηλώνουν μικρούς οικισμούς.

ΕΝΤΟΠΙΣΤΗΚΑΝ: 1 ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ 3 ΠΑΡΕΚΚΛΗΣΙΑ.

Έχουν ξεκινήσει προσπάθειες καταγραφής και τεκμηρίωσης για την αναγνωρισμένη εκκλησία, τρία παρεκκλήσια και οικισμούς λαξευτούς σε βράχο. Λήφθηκαν ορθοφωτογραφίες με σάρωση λέιζερ δύο από τα παρεκκλήσια και ετοιμάστηκαν σχέδια.

Ετοιμάστηκαν επίσης αρχιτεκτονικά σχέδια για τα άλλα παρεκκλήσια, εκκλησίες και οينوποιεία και ελήφθησαν λεπτομερείς φωτογραφίες. Τα παρεκκλήσια και οι εκκλησίες χαρακτηρίστηκαν ως No. 1, No. 2, No. 3 και No. 4'

ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΜΝΗΜΕΙΑ ΑΥΤΑ.

Ενώ αποκαλύφθηκε ότι μέχρι σήμερα δεν έχουν ΥΠΑΡΧΟΥΝ δημοσιεύσεις για τις κατασκευές που βρίσκονται περίπου 50-500 μέτρα νοτιοανατολικά του κέντρου του χωριού, η παρούσα μελέτη στοχεύει να συμβάλει στην τέχνη της περιοχής εισάγοντας τις κατασκευές στη βιβλιογραφία για πρώτη φορά και καταγράφοντας και αξιολογώντας τις εκκλησίες. Ο καθηγητής Δρ. Μ. Σατζίντ Πεκάκ, σχολίασε την έρευνα: «Εκτός από τις εκκλησίες του κάστρου, υπάρχουν πολλά οينوποιεία λαξευμένα στον βράχο στους πρόποδες του βουνού. Τα ποικίλα μεγέθη και οι τύποι εργαστηρίων υποδηλώνουν πλεόνασμα στις ανάγκες της περιοχής. Αυτό υποδηλώνει ότι το πλεόνασμα εξήχθη στις γύρω περιοχές. Είναι πιθανό οι αμπελώνες, οι οποίοι φαίνεται να παρήγαγαν σταφύλια κατά τη Βυζαντινή περίοδο, να συνέχισαν την παραγωγή κατά τη διάρκεια της Σελτζουκικής και της Οθωμανικής περιόδου. Σήμερα, το χωριό διαθέτει εύφορους οπωρώνες, αλλά οι αμπελώνες απουσιάζουν και τα εργαστήρια δεν χρησιμοποιούνται.»

ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ

Νέα ευρήματα που αποκαλύφθηκαν κατά την έρευνα του 2019-2020 στο χωριό Τεκκές Ιλιάς Μπαμπά στο Ικόνιο μας επέτρεψαν να προτείνουμε νέες προτάσεις σχετικά με τη μεσαιωνική χριστιανική και ισλαμική αρχιτεκτονική της περιοχής. Οι εκκλησίες και τα παρεκκλήσια του χωριού Τεκκές Ιλιάς Μπαμπά παρουσιάζουν χαρακτηριστικά παρόμοια με τη θρησκευτική αρχιτεκτονική και διακόσμηση του Ικονίου και της γύρω περιοχής, καθώς και με εκείνα της Καππαδοκίας και της Φρυγίας.

Αυτό ισχύει και για λειτουργικά στοιχεία όπως οι τράπεζες, οι κόγχες των προθέσεων και τα έδρανα. Παρά την κοντινή απόσταση των κατασκευών από τους οικισμούς της εποχής των Σελτζούκων και τις ισλαμικές κατασκευές, η απουσία λειτουργικής αλλαγής και η επιβίωση των τοιχογραφιών υποδηλώνουν συνέχεια στις θρησκευτικές ανάγκες.

Πιστεύουμε ότι η ανάπτυξη των δερβίσηδων και των ζαουιγιών της εποχής των Σελτζούκων στην περιοχή, εκτός από τις πολυάριθμες μικρές εκκλησίες και παρεκκλήσια λαξευμένα στο βράχο που βρίσκονται στη λεκάνη Hatunsaray, πολλά από τα οποία είναι λαξευμένα κατά τη βυζαντινή περίοδο, δεν

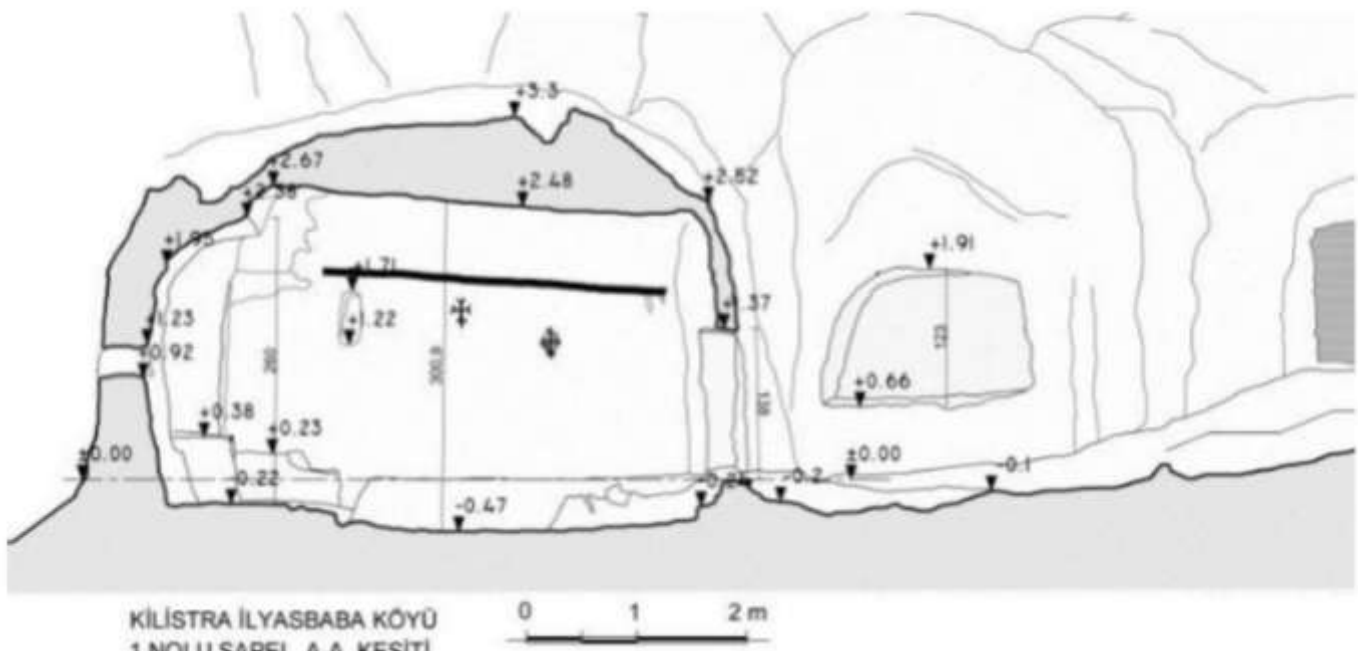
είναι σύμπτωση. Οι λατρείες των αγίων, η σύνδεσή τους με τον Θεό και τα θαύματά τους που αναπτύχθηκαν κατά τη Βυζαντινή περίοδο δεν σταμάτησαν κατά την Σελτζουκική περίοδο. Συνέχισαν με παρόμοιες επιδιώξεις ανταποκρινόμενες σε νέες ανάγκες, με τους αγίους και τις μορφές να θεωρούνται ιερές. Σε αυτό το πλαίσιο, η κάλυψη των θρησκευτικών αναγκών υποστηρίχθηκε από τις Σελτζουκικές και Οθωμανικές πολιτικές, όπως και κατά τη Βυζαντινή περίοδο, και οι αξιωματούχοι των χριστιανικών και ισλαμικών χώρων λατρείας εξαιρούνταν από τους φόρους τζίζια και ίκτα.

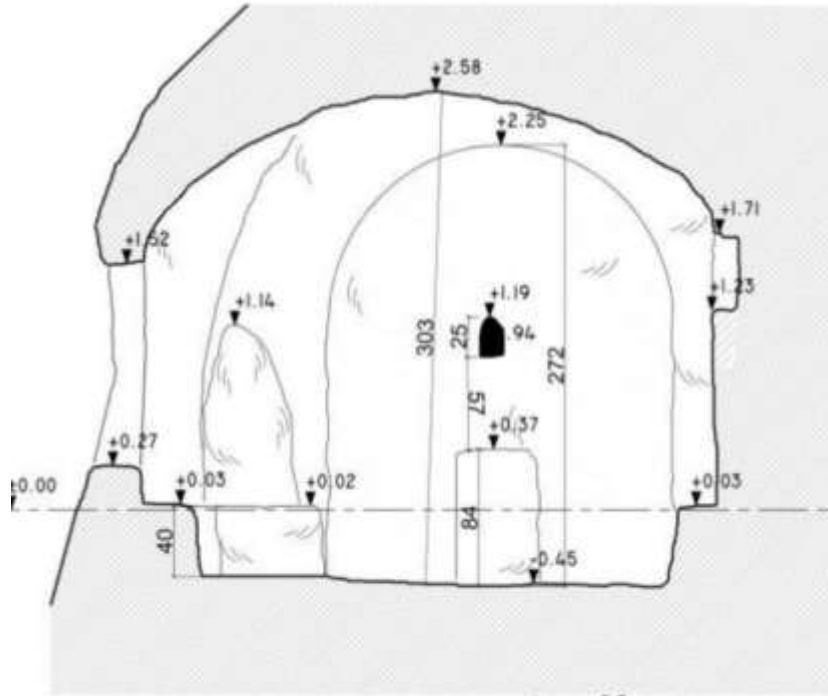
ΥΠΗΡΞΕ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΡΑΣΙΟΥ

Μπορούμε να υποστηρίξουμε ότι η παρουσία μικρών εκκλησιών και παρεκκλησιών και των παραρτημάτων τους, πολυάριθμων ανεξάρτητων οικισμών τύπου δωματίων και οινοποιείων που βρίσκονται 2-4 χλμ. από την Κιλίστρα υποδηλώνουν έναν μοναχικό τρόπο ζωής στην περιοχή. Ωστόσο, αυτά δεν ήταν εντελώς απομονωμένα από τα κέντρα, αλλά ασχολούνταν με την παραγωγή. Η ιδιοκτησία της περιοχής από Χριστιανούς και Μουσουλμάνους κατέστησε αναγκαία την απόδοση σημασίας στην ιερή της φύση. Σε αυτό το πλαίσιο, η περιοχή έγινε κέντρο για την κατασκευή, την προσευχή και την προστασία ιερών τόπων για αγίους στους οποίους οι Χριστιανοί απέδιδαν ιερότητα για σημαντικές μορφές που οι Μουσουλμάνοι θεωρούσαν αγίους.

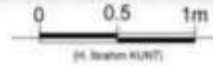

και

KİLİSTRA İLYASBABA KÖYÜ
1 NOLU ŞAPEL C-C KESİTİ

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ

Η Οικουμενική Ομοσπονδία Κωνσταντινουπολιτών προκηρύσσει τον μαθητικό διαγωνισμό με θέμα: "Η Βαθεία Διαχρονική Σχέση του Ελληνικού Πολιτισμού με τις Φυσικές Επιστήμες και Τεχνολογίες"

Σκοπός:

Ο διαγωνισμός αποσκοπεί στην ενθάρρυνση μαθητριών και μαθητών Γυμνασίου να εξερευνήσουν την πλούσια ιστορική συμβολή του Ελληνισμού στην δημιουργία και ανάπτυξη των φυσικών επιστημών αρχίζοντας από τις περιγραφές φαινομένων της φύσης στα Ομηρικά έπη, στην εγκαθίδρυση της επιστημονικής σκέψης από τους Έλληνες της Ιωνίας, την συστηματικοποίηση των επιστημών την κλασσική περίοδο, τις επιστημονικές-τεχνολογικές-ιατρικές προόδους στις Ελληνιστικές και Βυζαντινές περιόδους και το σύγχρονο Ελληνικό επιστημονικό δυναμικό σε διεθνές επίπεδο. Μέσα από την εμβάθυνση στην ιστορική της εξέλιξη των επιστημών στην ιστορία του Ελληνισμού, οι συμμετέχοντες θα έχουν την ευκαιρία να αναπτύξουν ερευνητικές δεξιότητες (πειραματικές ή/και θεωρητικές) και να κατανοήσουν τις θεμελιώδεις ιδέες στη γένεση των επιστημών και την αξιοποίησή τους προς όφελος των ανθρώπινων κοινωνιών.

Στόχοι:

Οι μαθητές και οι μαθήτριες θα κληθούν:

1. Να γνωρίσουν τις ιστορικές συνθήκες που δημιούργησαν τις προϋποθέσεις στη γένεση των φυσικών επιστημών την περίοδο 900-500 π.Χ. από τους Έλληνες.

Τη σημασία των Ομηρικών επών στις περιγραφές φυσικών φαινομένων.

Την επίδραση με τους αρχαιότερους πολιτισμούς της Ανατολής όπως της Αιγύπτου και Μεσοποταμίας .

Τη σημασία του εμπορίου και της γεωγραφικής εξάπλωσης των Ελλήνων σε όλα τα παράλια της Μεσογείου και του Ευξείνου Πόντου.

Τον ρόλο των Ιώνων φυσικών φιλοσόφων - ο Θαλής Μιλήσιος.

2. Να κατανοήσουν συστηματικοποίηση των επιστημών στην κλασσική αρχαιότητα μέχρι και την Αλεξανδρινή εποχή.

Τη μεταλαμπάδευση στην αρχαία Αθήνα των επιστημονικών σκέψεων από την Ιωνία με κορυφαία παραδείγματα την Ακαδημία του Πλάτωνα και το Λύκειο του Αριστοτέλη την κλασσική περίοδο.

Τη Μαθηματική σκέψη με κέντρο την Αλεξάνδρεια και οι εφαρμογές της στη Μηχανική με κορυφαίους τον Αρχιμήδη και Ήρωνα.

Τη παράδοση του Ιπποκράτη στην ιατρική μέχρι και τον Γαληνό που έφθασε μέχρι τον 18ο αιώνα.

3. Η αξιοποίηση των επιστημών στις τεχνολογικές προόδους στην Ρωμαϊκή και Βυζαντινή περίοδο.

Τη κατασκευή μεγάλων κτιριακών έργων με κορυφαία παραδείγματα του Ιερού Ναού της του Θεού Σοφίας και των Θεοδοσιανών τειχών της Κωνσταντινούπολης.

Την ανάπτυξη νοσηλευτικών ιδρυμάτων στο Βυζάντιο.

Την αμυντική τεχνολογία του Βυζαντίου.

4. Η Βυζαντινή επιρροή στην Ευρωπαϊκή Αναγέννηση.

Τη διάσωση της Αρχαίας Ελληνικής επιστήμης και η μεταλαμπάδευση της στη Δύση και στους Άραβες.

Την επιρροή στον Νεύτωνα της “εξαντλητικής μεθόδου” του Αρχιμήδη

5. Οι δύο τελευταίοι αιώνες και το Ελληνικό επιστημονικό δυναμικό σε όλο τον κόσμο.

Τους διάσημους Έλληνες Επιστήμονες τον 19ο και 20ο αιώνα.

Τα ανώτατα εκπαιδευτικά Ιδρύματα του Ελληνισμού στους 19-20ο αιώνες.

Το Ελληνικό επιστημονικό δυναμικό εντός και εκτός της Ελλάδος σήμερα.

Περιεχόμενο και κατηγορίες του διαγωνισμού :

Οι μαθητές και οι μαθήτριες καλούνται να υποβάλουν ψηφιακές εργασίες σε μορφή «Παρουσίασης» (π.χ. power point) ή βίντεο ή ακόμα και υπολογιστικές προσομοιώσεις και πειραματικές κατασκευές, οι οποίες θα καλύπτουν διάφορες πτυχές της σχέσης του Ελληνικού Πολιτισμού με τις Φυσικές Επιστήμες και Τεχνολογίες. Ενδεχόμενα έξοδα/μέσα για πειραματικές κατασκευές θα υπάρξει υποστήριξη από την ΟΙΟΜΚω μετά από επικοινωνία. Οι επιμέρους ενότητες που καλούνται οι μαθήτριες/ες να υποβάλλουν τις εργασίες τους είναι:

1. Οι ιστορικές συνθήκες που οδήγησαν στην ανάπτυξη των επιστημών από τους Έλληνες πριν από 2.500 χρόνια.
2. Επιτεύγματα στις Επιστήμες του Ελληνικού Πολιτισμού την 1η χιλιετία π. Χριστού.
3. Η σημασία των επιστημονικών ανακαλύψεων στην ιστορία της Ανθρωπότητας.
4. Ο ρόλος της Αστρονομίας στην Ελληνική Επιστήμη.
5. Η ιατρική από τη μαγεία στην επιστήμη,
6. Η ναυπηγική και η ναυτιλία.
7. Η Γεωμετρία της Αγίας Σοφίας.
8. Η Βυζαντινή ιατρική.
9. Τα αμυντικά συστήματα του Βυζαντίου.
10. Οι επιρροές στη Δύση και στους Άραβες της Ελληνικής επιστημονικής σκέψης.
11. Ο Μαθηματικός Κωνσταντίνος Καραθεοδωρή τον 19ο και 20ο αιώνα.

Για τις παραπάνω ενότητες θα σταλεί υποστηρικτικό εκπαιδευτικό υλικό προς τους ενδιαφερόμενους και κατόπιν επικοινωνίας θα οργανωθούν διαδικτυακά ενημερωτικά σεμινάρια.

Όροι και Προϋποθέσεις:

1. Δικαίωμα συμμετοχής έχουν μαθητές και μαθήτριες που φοιτούν σε Γυμνάσια της Ελλάδας, Εξωτερικού και της Κωνσταντινούπολης.
2. Οι εργασίες που θα υποβληθούν δύνανται να είναι είτε ατομικές είτε ομαδικές.
3. Ένα (1) και μόνο έργο υποβάλλεται ανά συμμετοχή (ατομική ή ομαδική).
4. Κάθε συμμετοχή δύναται να τελεί υπό την επίβλεψη ενός/μιας εκπαιδευτικού της οικείας σχολικής μονάδας ο/η οποίος/α δύναται να είναι υπεύθυνος/η για περισσότερες συμμετοχές της οικείας σχολικής μονάδας.
5. Κάθε συμμετοχή πρέπει να είναι πρωτότυπη και να συνοδεύεται από βιβλιογραφία ή/και πηγές.
6. Για τη συμμετοχή στον διαγωνισμό συμπληρώνεται ηλεκτρονική αίτηση που δίνεται στο Παράρτημα Ι.
7. Επισημαίνεται ότι συμπληρώνεται μία ηλεκτρονική αίτηση ανά συμμετοχή, αναγράφοντας στο σχετικό πεδίο, τον τίτλο του έργου και την κατηγορία συμμετοχής. **Σε περίπτωση υποβολής περισσότερων συμμετοχών (έργων) από το ίδιο σχολείο**, υποβάλλονται ισάριθμες ηλεκτρονικές αιτήσεις.
8. Προϋπόθεση συμμετοχής στον διαγωνισμό είναι η συμπλήρωση αίτησης συμμετοχής που δίνεται στο Παράρτημα Ι.
9. Κάθε συμμετοχή (έργο) αποστέλλεται επισυναπτόμενο ή με επισύναψη ηλεκτρονικού συνδέσμου, στην ακόλουθη ηλεκτρονική διεύθυνση: eistinpolin.2025@gmail.com **Μαζί με τη αποστολή της συμμετοχής θα πρέπει να αποστέλεται και το αντίγραφο της αίτησης συμμετοχής. Με την υποβολή θα υπάρξει επιβεβαίωση της λήψης της συμμετοχής.**
10. Η συμμετοχή των μαθητών/τριών στον διαγωνισμό είναι προαιρετική και συνεπάγεται την ανεπιφύλακτη αποδοχή των όρων του. Θα πρέπει ωστόσο, να συνοδεύεται από τη συγκατάθεση, γονέων/κηδεμόνων, πρότυπο της οποίας δίνεται επίσης στο Παράρτημα ΙΙ.

Πλαίσιο Διεξαγωγής:

1. Η ημερομηνία έναρξης του διαγωνισμού είναι η 15η Δεκεμβρίου 2025 και η καταληκτική ημερομηνία υποβολής των συμμετοχών είναι η 30η Μαρτίου 2026.
2. Οι συμμετοχές δύνανται να είναι ατομικές ή συλλογικές.
3. Όλες οι συμμετοχές θα αξιολογηθούν από την κριτική επιτροπή του διαγωνισμού.

Τεχνικές Προδιαγραφές

Οι μαθητές και οι μαθήτριες θα δημιουργήσουν είτε μία «Παρουσίαση» (power point) με μέγιστο μέγεθος **έως 30 διαφανειών**, είτε **βίντεο** με μέγιστη διάρκεια **έως 3 λεπτά (03':00'')** **συμπεριλαμβανομένων των τίτλων αρχής και τέλους**. Εφιστούμε ιδιαίτερα την προσοχή **στην τήρηση των προδιαγραφών**. Έργα τα οποία υπερβαίνουν το μέγεθος ή τη διάρκεια (51 διαφάνειες και άνω, βίντεο με χρονική διάρκεια από 03':01'' και άνω) **αποκλείονται** από την υπόλοιπη διαγωνιστική διαδικασία και δεν αξιολογούνται χωρίς άλλη ειδοποίηση.

Μέγεθος αρχείου **έως 1 GB**.

Μορφή αρχείου βίντεο : WMV, FLV, MP4, MOV, AVI.

Το έργο μπορεί να περιλαμβάνει οπτικοακουστικό υλικό, φωτογραφίες κλπ. Σε περίπτωση που περιλαμβάνει αφήγηση ή/και κείμενα αυτά θα πρέπει να είναι στην ελληνική γλώσσα.

Πιθανές πειραματικές διατάξεις που θα αναπτυχθούν αρχικά θα σταλούν ως οπτικοακουστικό υλικό και στις ημερίδες οι ίδιες οι διατάξεις.

Προαιρετικά, εφόσον το επιθυμούν οι δημιουργοί, δύνανται να συμπεριλάβουν στο έργο μετάφραση ή/και υποτιτλισμό και σε άλλη γλώσσα.

Το υλικό που θα χρησιμοποιηθεί πρέπει να είναι είτε πρωτότυπο είτε «ελεύθερο δικαιωμάτων» (όπως π.χ. το υλικό το οποίο διατίθεται στη Βιβλιοθήκη Ήχου στον σύνδεσμο <https://www.youtube.com/audiolibrary/music>) ή να χρησιμοποιηθεί μετά από σχετική άδεια.

Θα πρέπει να έχει εξασφαλιστεί η έγκριση των προσώπων που τυχόν εμφανίζονται στο έργο.

Στο έργο πρέπει να αναφέρονται υποχρεωτικά οι πηγές από τις οποίες αντλήθηκε το υλικό.

Για τη δημιουργία του βίντεο μπορούν να χρησιμοποιηθούν διάφορα προγράμματα, όπως π.χ. το Movie Maker (Windows) ή το iMovie ή ακόμη και επικαιροποιημένη μορφή ψηφιακού εργαλείου power point.

Επισημαίνεται ότι στο περιεχόμενο του βίντεο θα πρέπει να αναγράφονται τα στοιχεία των συμμετεχόντων/ουσών, του/της επιβλέποντα/ουσας εκπαιδευτικού και η σχολική μονάδα.

ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΤΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Επιστημονική Επιτροπή

Νικόλαος Ουζούνoglου, Ομότιμος Καθηγητής ΕΜΠ, Πρόεδρος Δ.Σ. Οι.Ομ.Κω.

Ελίζα Φερεκύδου, Δρ. Βιολογίας, Β' Αντιπρόεδρος Οι.Ομ.Κω.

Θεοδώρα Λεονταρίδου, Δρ. Πανεπιστημίου Σορβόνης-Paris III, Σύμβουλος Εκπαίδευσης, Ειδική Γραμματέας Δ.Σ. Οι.Ομ.Κω.

Αιμιλία Ξανθοπούλου, Δρ. Βυζαντινής Φιλοσοφίας, τ. Επιστημονικός Συνεργάτης Φιλοσοφικής Σχολής ΕΚΠΑ, Μέλος Δ.Σ. Οι.Ομ.Κω.

Οργανωτική Επιτροπή

Νικόλαος Ουζούνογλου, Ομότιμος Καθηγητής ΕΜΠ., Πρόεδρος Δ.Σ. Οι.Ομ.Κω.

Θεοδώρα Λεονταρίδου, Δρ. Πανεπιστημίου Σορβόνης-Paris III, Σύμβουλος Εκπαίδευσης, Ειδική Γραμματέας Δ.Σ. Οι.Ομ.Κω.

Αιμιλία Ξανθοπούλου, Δρ. Βυζαντινής Φιλοσοφίας, τ. Επιστημονικός Συνεργάτης Φιλοσοφικής Σχολής ΕΚΠΑ, Μέλος Δ.Σ. Οι.Ομ.Κω.

Πολύβιος Στράντζαλης, Δρ. Θεολογίας, τ. Συντονιστής Εκπαιδευτικού Έργου, Μέλος Δ.Σ. Οι.Ομ.Κω., Συγγραφέας.

Επιτροπή Αξιολόγησης

Νικόλαος Ουζούνογλου, Ομότιμος Καθηγητής ΕΜΠ., Πρόεδρος Δ.Σ. Οι.Ομ.Κω.

Μιχαήλ Μαυρόπουλος, M.Sc. Φυσικής, π. Καθ. Μεγάλης του Γένους Σχολής, Α' Αντιπρόεδρος της ΟιΟμΚω.

Πολύβιος Στράντζαλης, Δρ. Θεολογίας, τ. Συντονιστής Εκπαιδευτικού Έργου, Μέλος Δ.Σ. Οι.Ομ.Κω., Συγγραφέας.

Γεώργιος Αναπνιώτης, Αριχτέκτων, Ερευνητής Βυζαντινής Αρχιτεκτονικής και Επιστήμης.

Μαρία Αλεξάνδρα Ηλιάδη, Msc., Εκπαιδευτικός.

Κωνσταντίνα Κωνσταντινίδου, Msc., Εκπαιδευτικός.

Παναγιώτης Κρανιδιώτης, Πληροφορικός, μέλος του Δ.Σ. της ΟΙΟΜΚΩ.

Αιμιλία Ξανθοπούλου, Δρ. Βυζαντινής Φιλοσοφίας, τ. Επιστημονικός Συνεργάτης Φιλοσοφικής Σχολής ΕΚΠΑ, Μέλος Δ.Σ. Οι.Ομ.Κω.

Ελίζα Φερεκίδου, Δρ. Βιολογίας, Αντιπρόεδρος Δ.Σ. Οι.Ομ.Κω.

Παράρτημα Ι

Αίτηση συμμετοχής σε Μαθητικό Διαγωνισμό της
ΟιΟμΚω σχολικού έτους 2025-26

Σχολική Μονάδα:

Τηλέφωνο:

Ονοματεπώνυμο Υπευθ. Εκπαιδευτικού:

Ηλεκτρ. διεύθυνση (email) Υπευθ. Εκπαιδευτικού:

Τηλέφωνο επικοινωνίας:

Ημερομηνία κατάθεσης:

Κατηγορία Διαγωνισμού (επιλέξτε μια κατηγορία αναφέροντας τον αντίστοιχο αριθμό) :

1. Οι ιστορικές συνθήκες που οδήγησαν στην ανάπτυξη των επιστημών από τους Έλληνες πριν από 2.500 χρόνια.
2. Επιτεύγματα στις Επιστήμες του Ελληνικού Πολιτισμού την 1η χιλιετία π. Χριστού.
3. Η σημασία των επιστημονικών ανακαλύψεων στην ιστορία της Ανθρωπότητας.

4. Ο ρόλος της Αστρονομίας στην Ελληνική Επιστήμη.
5. Η ιατρική από τη μαγεία στην επιστήμη,
6. Η ναυπηγική και η ναυτιλία.
7. Η Γεωμετρία της Αγίας Σοφίας.
8. Η Βυζαντινή ιατρική.
9. Τα αμυντικά συστήματα του Βυζαντίου.
10. Οι επιρροές στη Δύση και στους Άραβες της Ελληνικής επιστημονικής σκέψης.
11. Ο Μαθηματικός Κωνσταντίνος Καραθεοδωρή τον 19ο και 20ο αιώνα.

Παράρτημα II

Δήλωση συγκατάθεσης μαθήτρια/τη σε Μαθητικό Διαγωνισμό της ΟΙΟΜΚω
"Η Βαθειά Διαχρονική Σχέση του Ελληνικού Πολιτισμού
με τις Φυσικές Επιστήμες και Τεχνολογίες"

Ως κηδεμόνας της/του μαθήτριας/τη δηλώνω την
συγκατάθεση μου στον μαθητικό διαγωνισμό που αναφέρεται ανωτέρω.

Ονοματεπώνυμο κηδεμόνα:

Υπογραφή

Ημερομηνία:

Ο Εν Νικαία Ι. Ναός της Θεοτόκου

Η Νίκαια της Βιθυνίας που ήρθε στο φως της επικαιρότητας τις τελευταίες ημέρες για τα 1700 χρόνια από την Α΄ Οικουμενική Σύνοδο και την από κοινού προσευχή της Α.Θ.Π. του Οικουμενικού Πατριάρχη κ.κ.

Βαρθολομαίου και της Α.Α. του Πάπα Ρώμης κ.κ. Λέοντα ΙΔ΄ υπήρξε μια από τις πλέον ιστορικές πόλεις της Ρωμιοσύνης της Ανατολής. Το 1912 ο μετέπειτα Οικουμενικός Πατριάρχης Βασίλειος (1925-29) Βασίλειος Γ΄ όταν ήταν Μητροπολίτης Νίκαιας δημοσίευσε βιβλίο με τον παραπάνω τίτλο που δίνει χρήσιμες για τον Ι. Ναό αυτό που βρισκόταν στα ανατολικά της

Νίκαιας κοντά στα τείχη της *Φωτογραφία της Εκκλησίας πριν από το 1920* Πόλης.

Κατά το σύγγραμμα αυτό η πόλη στην ανατολική ακτή της Ασκανίας λίμνης ιδρύθηκε από Μακεδόνες Βοττίαιοι με την ονομασία Αγκώρην ενώ ο Στρατηγός του Μ. Αλεξάνδρου της ονόμασε Αντιγνεΐα (310 π.Χ.) και ο Λυσίμαχος (300 π.Χ.) προς τιμή της συζύγου την ονόμασε Νίκαια. Σε όλη την διάρκεια της Ανατολής Ρωμαϊκής—Βυζαντινής Αυτοκρατορίας η Νίκαια υπήρξε σπουδαίο κέντρο παιδείας και επιστημών. Φιλοξένησε τις δύο πλέον σημαντικές Οικουμενικές Συνόδους την Α΄ (325 μ.Χ.) που ήδη αναφέρθηκε και την Ζ΄ (Σεπτέμβριος 787 μ.Χ.) που ασχολήθηκε με το ζήτημα της Εικονομαχίας, την οποία απέρριψε και που ταλάνισε την Χριστιανική Εκκλησία για πάνω ένα αιώνα. Αν και το ζήτημα συνέχισε να ταλαιπωρεί την Εκκλησία η τελική λύση δόθηκε το 843 από την Θεοδώρα, που βασίλευε ως επίτροπος του ανήλικου γιου της Μιχαήλ Γ΄ με την έγκριση των Πρακτικών της Ζ΄ Οικουμενικής Συνόδου στις Βλαχέρνες.

Η Νίκαια καταλήφθηκε από τους Σελτζούκους συνέπεια των εμφυλίων εντός της Αυτοκρατορίας μετά από την ήττα στο Ματζικέρτ (1071) και την περίοδο 1081-1097 υπήρξε του κράτους των Σελτζούκων του Ρούμ. Κατά την διάρκεια της Α΄ Σταυροφορίας απελευθερώθηκε από τον Αυτοκράτορα Αλέξιο Α΄ Κομνηνό.

Η Νίκαια έπαιξε ιστορικά σπουδαίο ρόλο ως πρωτεύουσα της Ανατολικής Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας την περίοδο 1204—1261 όταν η Κωνσταντινούπολη καταλήφθηκε από τους Δυτικούς της Δ' Σταυροφορίας και υπήρξε ουσιαστικά το Κέντρο που αντιστάθηκε στις επιθέσεις από Ανατολή και Δύση σώζοντας το Βυζάντιο για 250 χρόνια. Η Νίκαια καταλήφθηκε από τους Οθωμανούς το 1331 και μεγάλο τμήμα του ρωμαϊκού πληθυσμού εξαναγκάστηκε σε εκπατρισμό και εξισλαμισμό. Αρχές του 20ου αιώνα ο πληθυσμός της Νίκαιας ήταν 3000 από τους οποίους οι 500 ήταν ρωμιοί.

Στο βιβλίο που αναφέραμε αναλύεται με αρκετή λεπτομέρεια η ιστορία του Ι.Ν. Κοιμήσεως της Θεοτόκου που βρισκόταν εντός της Ι. Μονής Υακίνθου που η ίδρυση της ξεκινάει το 500 μ.Χ. Η Εκκλησία αυτή παρέμεινε ως Ορθόδοξη ενώ η Αγία Σοφία της Νίκαιας όπως πραγματοποιήθηκε η Ζ' Οικουμενική Σύνοδος μετατράπηκε σε τέμενος. Υπάρχουν αναφορές

δυτικών περιηγητών του 16-18 αιώνα για την Εκκλησία της Θεοτόκου και τις κατά καιρούς καταστροφές που υπέστη από σεισμούς. Η εξωτερική όψη της Εκκλησίας και των εσωτερικών μωσαϊκών της σώζονται σε φωτογραφίες αρχών του 20ου αιώνα του Theodor Schmit (Die Koimesis-Kirche von Nikaia: Das Bauwerk und die Mosaiken (Berlin, 1927)).

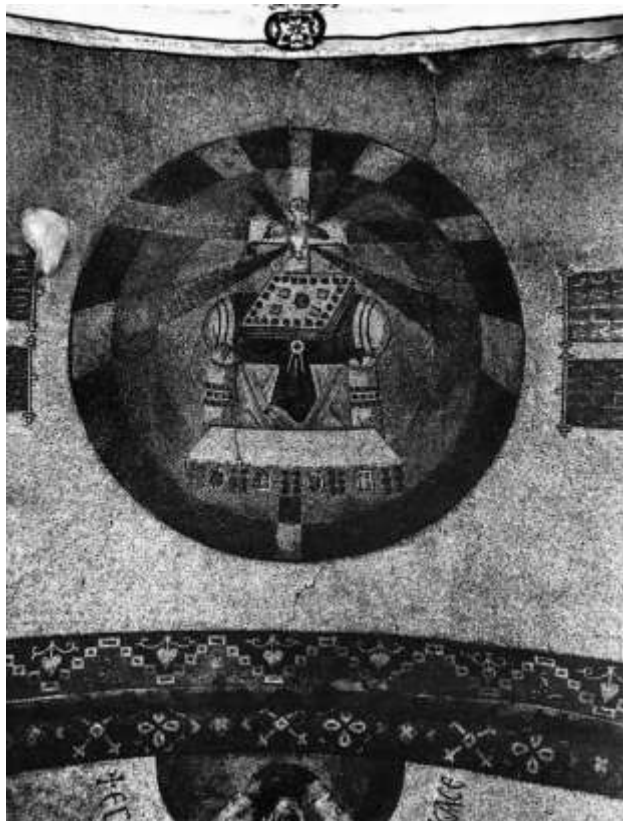
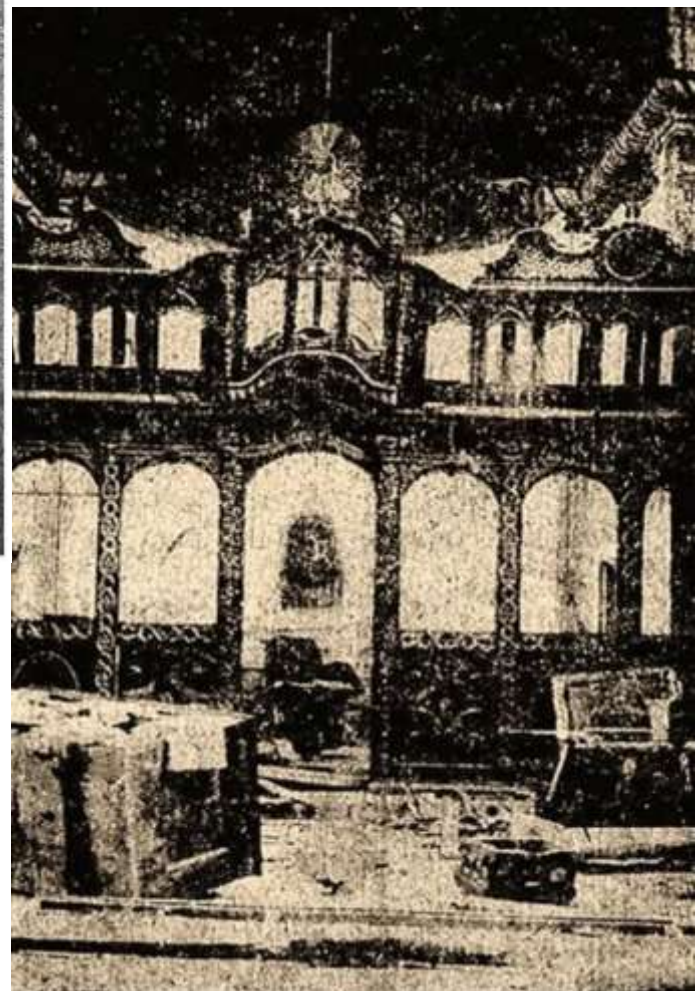

Ο τότε Μητροπολίτης Νίκαιας Βασίλειος κάνει έκκληση στο τέλος του βιβλίου του για την διάσωση της Εκκλησίας αυτής το 1912. Δυστυχώς όμως οι πολεμικές συγκρούσεις του 1920 στην περιοχή κατέστρεψαν το μοναδικό αυτό μνημείο και σώζονται μερικοί τοίχοι όπως φαίνονται στην επόμενη σελίδα.

Τιμήται 2 γράμμων

BASIN BÜLTENİ

Papa XIV. Leo'nun Türkiye Ziyareti Vesilesiyle Açık Mektup

Büyükada Rum Yetimhanesi için Uluslararası Destek Çağrısı

Sayın Papa XIV. Leo,
Papa Hazretleri,
Türkiye'ye hoş geldiniz.

Ekümenik Patrik Hazretleri Bartholomeos ile buluşmanız ve kurduğunuz köprü, umarız farklı inançlar arasında barış, diyalog ve dayanışmayı güçlendiren tarihi bir adım olur. Bu ziyaretin, ortak kültürel ve ruhani mirasın korunmasına yönelik yeni umutlar doğurmasını diliyoruz.

Bu vesileyle, dünyanın en önemli kültürel miraslarından biri olan Büyükada Rum Yetimhanesi konusunda derin kaygılarımızı ve ricamızı sizlerle paylaşmak istiyoruz. Kyoto'daki manastırla birlikte dünyanın sayılı ahşap yapıları arasında yer alan bu eşsiz eser, uzun yıllardır kaderine terk edilmiş, ciddi yapısal sorunlarla karşı karşıya kalmıştır. Ekümenik Patrikhane, maddi imkânsızlıklar nedeniyle yapının yıkılarak bir otele dönüştürülmesi kararını almıştır.

Marmara Denizi'ne bakan konumuyla dünyanın ikinci büyük ahşap yapısı olan Büyükada Rum Yetimhanesi, yalnızca bir bina değil; insanlığın ortak kültürel hafızasının bir parçasıdır. Bizler, bu benzersiz yapının yıkılmak yerine tüm halkların ve inançların ortak iyiliğine hizmet eden evrensel bir kültür, diyalog ve ekoloji merkezi olarak yeniden hayata kazandırılabilmesine inanıyor; gezegenimizin ve ortak evrensel değerlerimizin çerçevesinde bir merkeze dönüştürülmesine yönelik katkılarınızı esirgemeyerek sizi Ekümenik Patrik Hazretleriyle el ele vermeye davet ediyoruz.

Sizlerin manevi rehberliği, uluslararası toplumun bu konuya duyarlılığını artırabilir ve yetimhanenin geleceğine dair umutları büyütebilir.

Saygılarımızla,
Gündüz Vassaf, Adalı, yazar,

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Ανοιχτή Επιστολή με την Επαφή της Επίσκεψης του Πάπα Λέοντα ΙΔ΄ στην Τουρκία Διεθνής Έκκληση για Υποστήριξη του Ελληνικού Ορφανοτροφείου της Πριγκιπούπολης Αξιότιμε Πάπα Λέοντα ΙΔ΄

Αγιότατε,
Καλώς ήρθατε στην Τουρκία.

Ελπίζουμε ότι η συνάντησή σας με την Αυτού Αγιότητα τον Οικουμενικό Πατριάρχη Βαρθολομαίο και η γέφυρα που έχετε χτίσει θα αποτελέσουν ένα ιστορικό βήμα που ενισχύει την ειρήνη, τον διάλογο και την αλληλεγγύη μεταξύ διαφορετικών θρησκειών. Ελπίζουμε ότι αυτή η επίσκεψη θα πυροδοτήσει νέες ελπίδες για τη διατήρηση της κοινής μας πολιτιστικής και πνευματικής κληρονομιάς..

Με την ευκαιρία αυτή, θα θέλαμε να μοιραστούμε μαζί σας τη βαθιά μας ανησυχία και το αίτημά μας σχετικά με το Ελληνικό Ορφανοτροφείο της Πριγκιπούπολης, έναν από τους σημαντικότερους χώρους πολιτιστικής κληρονομιάς στον κόσμο.

Αυτό το μοναδικό κτίριο, το οποίο, μαζί με το μοναστήρι στο Κιότο, συγκαταλέγεται στις κορυφαίες ξύλινες κατασκευές στον κόσμο, έχει εγκαταλειφθεί εδώ και πολλά χρόνια και έχει υποφέρει από σοβαρά δομικά προβλήματα. Λόγω οικονομικών περιορισμών, το Οικουμενικό Πατριαρχείο αποφάσισε να κατεδαφίσει το κτίριο και να το μετατρέψει σε ξενοδοχείο. Το Ελληνικό Ορφανοτροφείο της Πριγκιπούπολης, η δεύτερη μεγαλύτερη ξύλινη κατασκευή στον κόσμο με θέα στη Θάλασσα του Μαρμαρά, δεν είναι απλώς ένα κτίριο. Είναι μέρος της κοινής πολιτιστικής μνήμης της ανθρωπότητας. Πιστεύουμε ότι αυτή η μοναδική κατασκευή, αντί να κατεδαφιστεί, μπορεί να αναζωογονηθεί ως ένα παγκόσμιο κέντρο πολιτισμού, διαλόγου και οικολογίας που υπηρετεί το κοινό καλό όλων των λαών και των θρησκειών. Σας προσκαλούμε να ενώσετε τα χέρια με την Αυτού Αγιότητα τον Οικουμενικό Πατριάρχη προσφέροντας τη συμβολή σας για τη μετατροπή του σε ένα κέντρο στο πλαίσιο του πλανήτη μας και των κοινών μας παγκόσμιων αξιών.

Η πνευματική σας καθοδήγηση μπορεί να αυξήσει την ευαισθητοποίηση της διεθνούς κοινότητας για αυτό το ζήτημα και να καλλιεργήσει ελπίδες για το μέλλον του ορφανοτροφείου.

Μετά σεβασμού

Gündüz Vassaf, Adalı, Συγγραφέας

Πώς Κατεδαφίσαμε την Εκκλησία του Αγίου Νικολάου στο Μπόντρουμ– Αλικαρνασσού

Άρθρο του διαπρεπούς καθηγητή το 2008

Baskin Oran

Η τελευταία φωτογραφία του Αγίου Νικολάου πριν την κατεδάφισή του. Φέτος, είναι σαν ο Ρασίτ ο Νερόμυαλος να έγινε για μένα ένας δεύτερος Νταλαβέρα Μεμέτ. Ο πατέρας του Νταλαβέρα, ο Κιοφτέ Ναζίφ, τον οποίο τσιμπούσε ως παιδί, συνήθιζε επίσης να λερώνει τα χέρια του όπως όλοι οι άντρες του Μπόντρουμ. Μου το είπε. Οι προετοιμασίες για ένα ταξίδι ξεκινούσαν ένα μήνα νωρίτερα.

*Η τελευταία φωτογραφία του
Αγ. Νικολάου πριν κατεδαφιστεί το έτος 1969*

Έσφαζαν τρία ή πέντε αρνιά, έφτιαχναν ένα μεγάλο ψητό, τα πίεζαν σε τενεκεδάκια και έλιωναν το λίπος της ουράς και το έριχναν από πάνω τους. Αφού κολλούσαν τα τενεκεδάκια, το έδιναν έξι μήνες στο Κουσάντασι, τη Σμύρνη, τη Μπαντίρμα και τη Θάλασσα του Μαρμαρά. Και το ψωμί ήταν τα παξιμάδια των ναυτικών που πωλούνταν στην αγορά τις Παρασκευές, τα οποία τώρα τρώω κάθε βράδυ, μουλιασμένα σε μερικές σταγόνες νερό, με μεγάλη ευχαρίστηση.

«Σκουπίστε καλά το στόμα σας!»

Τότε, πολλοί άντρες στην Αλικαρνασσό πήγαιναν στη φυλακή για λίγες μέρες και μετά έκτιζαν την ποινή τους. Επειδή οι περισσότεροι ψαρεύουν με δυναμίτη («βόμβες»). Ο πατέρας του Ρασίτ έκανε κι αυτός ποινή, για 17 μέρες. Ετοιμαζόμουν να ρωτήσω, «Δυναμίτη;» Αλλά όχι, κύριε, ήταν για να χτυπάει κόσμο.

Ο Κιοφτέ Ναζίφ, όπως υποδηλώνει και το όνομά του, φτιάχνει κεφτεδάκια. Ένας πελάτης ήρθε και έφαγε, και όταν τελείωσε, αντί να σκουπίσει το στόμα του με τα λεπτά χαρτάκια που είχαν τοποθετηθεί στο τραπέζι για αυτόν τον σκοπό, το σκούπισε με το υπόλοιπο ψωμί. Μία, δύο, τρεις φορές, ο Κιοφτέ Ναζίφ παρενέβη: «Φίλε, υπάρχει χαρτί στο τραπέζι, κοίτα!» Την επόμενη φορά που ο άντρας γύρισε, και όταν το σκούπισε με ψωμί, ο φίλος σου το άρπαξε και το πέταξε έξω από το μαγαζίς

Ήταν ένας δυνατός, ισχυρός άντρας. Άρπαζε τους σάκους των 70 κιλών, τους οποίους ο Νταλαβέρα αναφέρει στο βιβλίο μας (σελ. 140) ως «σάκους της Αττάλειας», με τα χέρια του σαν καρπούζια και τους πετούσε στο φορτηγό. Μια φορά, οι φίλοι του του πέταξαν έναν σάκο για πλάκα, αλλά δεν μπήκε καν στον κόπο. Απλώς είπε: «Μην το κάνεις, φίλε, θα πληρώσουμε αργότερα!» Ήθελα να ρωτήσω ποια χρόνια ήταν αυτά. Είπε: «Δεν ήμουν καν στο δημοτικό σχολείο ακόμα. Πάνω κάτω, τα χρόνια που κατεδαφίστηκε η εκκλησία». Τα χρόνια που κατεδαφίστηκε η εκκλησία;

Εκκλησία Αγίου Νικολάου

Τοποθετήστε δύο μικρούς κόλπους σε σχήμα ημισελήνου δίπλα-δίπλα, στραμμένους προς τα κάτω, στραμμένους προς τα νότια, και τοποθετήστε ένα κάστρο στη συμβολή τους. Αυτό είναι το Μπόντρουμ. Αυτός στα δεξιά αυτών των δύο ημισελήνων ονομάζεται «Γειτονιά των Απίστων» από τους ντόπιους, και αυτός στα αριστερά, «Γειτονιά των Μουσουλμάνων», από τους ντόπιους τουρίστες. Η πρώτη, η οποία ξεκινά από την Αλικαρνασσό και καταλήγει στο Καλέ, παίρνει το όνομά της από το γεγονός ότι Έλληνες ζούσαν εκεί πριν από την ανταλλαγή πληθυσμών του 1923, αλλά και, φυσικά, από την άφιξη και την εγκατάσταση «ημι-απίστων» ανταλλαγών.

Υπάρχει μια πλατεία όπου τελειώνει η οδός Cumhuriyet, η οποία ξεκινά στην Αλικαρνασσό (οι τουρίστες αποκαλούν αυτόν τον δρόμο «Barlar Sokağı»), και ξεκινά η οδός Dr. Alim Bey, η οποία εκτείνεται μέχρι το λιμάνι. Βρίσκεται ακριβώς στη μέση της Γειτονιάς των Απίστων. Εδώ βρίσκεται ένα ζοφερό κτίριο που ονομάζεται Κέντρο Δημόσιας Εκπαίδευσης. Είναι ένα τεράστιο, αποκρουστικό και άθλιο τετράγωνο, μια κατάφωρη προσβολή στην όμορφη τοπική αρχιτεκτονική. Είναι ένας χώρος για λαογραφικές παραστάσεις τον χειμώνα και ένας πλανόδιος πωλητής όλο το καλοκαίρι. Η μεγάλη εκκλησία του Μπόντρουμ, η Αγία Νικόλα, βρισκόταν παλιά στη θέση αυτού του τερατώδους τέρατος. Δεν μπόρεσα να πάω εκεί. Το όνομά της προέρχεται από τον Άγιο Νικόλαο, προστάτη των ναυτικών.

πό το βιβλίο του Σελτσούκ Ερέζ «İstanköyaltı Bodrum» (Bilgi Yayınevi, σελ. 68-70) μαθαίνουμε ότι ένας κινηματογράφος παρουσιάστηκε για πρώτη φορά στο μνημείο που έμεινε άδειο μετά την απέλαση των Ελλήνων στην Ελλάδα. Ωστόσο, ορισμένοι πιστεύουν ότι αυτός ο τεράστιος χώρος θα μπορούσε να αποτελέσει μια εξαιρετική εγκατάσταση αποθήκευσης σφουγγαριών. Πράγματι, ο διάσημος εξαγωγέας σφουγγαριών του Bodrum, Ali Cengiz, που περιγράφεται εκτενώς στο βιβλίο του Ερέζ, καθώς και ο καθηγητής δημοτικού σχολείου Nusret Hoca λένε: «Παρόλο που δεν μας αρέσουν οι Έλληνες, σεβόμαστε τη θρησκεία τους. Δεν είναι σωστό να παρουσιάζουμε έναν κινηματογράφο σαν αυτόν χωρίς να κατεδαφιστεί η Αγία Τράπεζα και να στερηθεί το κτίριο από την εκκλησιαστική του ιδιότητα». Για να αποφευχθεί η ασέβεια, η Αγία Τράπεζα κατεδαφίστηκε και η εγκατάσταση αποθήκευσης σφουγγαριών έγινε η εκκλησία του Αγίου Νικολάου.

Αυτά ήταν τα χρόνια που οι ξένοι τουρίστες, και ιδιαίτερα οι Γάλλοι λάτρεις των καταδύσεων, άρχιζαν να ανακαλύπτουν την Bodrum. Φωτογράφιζαν αυτή την «αποθήκη» στην πιο κεντρική τοποθεσία της πόλης. Ο όρος δεν είχε ακόμη εφευρεθεί εκείνη την εποχή, αλλά το ιδανικό ήταν σίγουρα παρόν, και ορισμένοι «εθνικιστές» πολίτες άρχισαν να γίνονται καχύποπτοι. Αναφέρουν την κατάσταση στην Άγκυρα. Είναι επίσης ένοχοι για τις αμαρτίες, και σας εγγυώμαι ότι έχουν πει: «Θα πάνε στο εξωτερικό και θα διαδώσουν προπαγάνδα εναντίον της χώρας μας, και θα ιδρυθεί εδώ ένα ελληνικό κράτος». Δεν ήταν εύκολο τότε· συγκρίνετέ το με σήμερα: Είμαστε τρομοκρατημένοι που θα ιδρυθεί ένα ελληνικό Βατικανό στην Κωνσταντινούπολη, όπου απομένουν μόνο 2.000 Έλληνες (Milliyet, 29 Οκτωβρίου 1993). Τα μέλη του κοινοβουλίου μας απαιτούν κοινοβουλευτική έρευνα για αυτό το θέμα στη Μεγάλη Τουρκική Εθνοσυνέλευση (Cumhuriyet, 9 Ιουνίου 1994). Οι κάτοικοι του χωριού Σιμισιρλί της Ριζέ απορρίπτουν μια επιχορήγηση της ΕΕ για την κατασκευή μονάδας επεξεργασίας νερού στο χωριό τους, λέγοντας: «Κάτι δεν πάει καλά με αυτό» (Radikal, 10 Δεκεμβρίου 2007). Μόλις χθες, οι κάτοικοι του Μπαλάτ αρνήθηκαν να ανακαινιστούν τα σπίτια τους με κονδύλια της ΕΕ, λέγοντας: «Ο Πατριάρχης θα πάρει τα σπίτια» (Tarafl, 26 Σεπτεμβρίου 2008). Με άλλα λόγια, είμαστε μια χώρα που τρέμει σαν παλούσι συνεχώς. Σκεφτείτε μόνο εκείνες τις μέρες που δεν υπήρχε ούτε μία οργάνωση της κοινωνίας των πολιτών. Οι «εθνικιστές» παρεμβαίνουν με τους Καλύμνιους που ψάχνουν σφουγγάρια και άλλους νησιώτες, επισκεπτόμενος τους. Η μητρική του γλώσσα, η γλώσσα που μιλάει στη μητέρα του, είναι τα ελληνικά, επειδή είναι Κρητικός μετανάστης. Το πρώτο πράγμα που κάνει όταν ξυπνάει είναι να ανοίξει το ραδιόφωνο και να βρει ελληνικά τραγούδια, έτσι ξυπνάει την κόρη του, η οποία πρόκειται να πάει στο δημοτικό σχολείο.

Φυσικά, ο δήμος αρχίζει αμέσως να πιέζεται να καταστρέψει αυτή την εκκλησία αμέσως. Είναι δυνατόν ο Δήμαρχος Ντερβίς Μπέης να διαπράξει μια τέτοια βάρβαρη πράξη; Είναι ανθρώπινος. Είναι πολυπολιτισμικός για την εποχή του. Είναι απόφοιτος λυκείου. Είναι βαθιά θρησκευόμενος. Θα κατέστρεφε έναν τόπο λατρείας; Επιπλέον, συναντιέται συνεχώς Φυσικά, ο Ντερβίς Μπέης αρνείται. Η πίεση εντείνεται και αρχίζουν οι φωνές «Αν δεν το κάνετε εσείς, θα το κάνουμε εμείς!». Αν αναρωτιέστε πώς γνωρίζετε αυτές τις λεπτομέρειες, ο Ντερβίς Μπέης είναι ο πεθερός μου, τον οποίο δεν είχα ποτέ την ευχαρίστηση να γνωρίσω.

Φυσικά, υπάρχουν λογικοί άνθρωποι. Το 1965, ο Σύνδεσμος Προώθησης και Τουρισμού της Αλικαρνασσού έστειλε επιστολές υπογεγραμμένες από τον πρόεδρό του, Ρουστού Γκιουρ, προειδοποιώντας τις αρχές. Υποστηρίζει ότι εάν αυτό το μνημείο κατεδαφιστεί, ο τουρισμός θα είναι σαμποτάζ και η Ελλάδα μπορεί να αντιδράσει και να αρχίσει την κατεδάφιση των τζαμιών.

Τέλος, ένας τεχνικός υπάλληλος αποστέλλεται από τη Μούγλα, ο οποίος αναφέρει: «Δεν έχει καμία ιστορική σημασία. Χτίστηκε από κάποιον ονόματι Νικόλα. Υπάρχει κίνδυνος κατάρρευσης». Το Υπουργείο Αγροτικών Υποθέσεων αγοράζει τον Άγιο Νικόλαο από τον δήμο για 10.000 λίρες. Ξεκινά η κατεδάφιση.

Το ενδιαφέρον (και ακόμη πιο επαίσχυντο) είναι ότι, αφού δεν μπόρεσαν να κατεδαφίσουν το όμορφο μνημείο —το οποίο ισχυρίστηκαν ότι «κινδύνευε να καταρρεύσει»— με αξίνες και φτυάρια, κατέληξαν να χρησιμοποιήσουν δυναμίτη. Τόσο πολύ που έχω ακούσει από ηλικιωμένες γυναίκες που ζουν στον αδιέξοδο δρόμο που οδηγεί στην πλατεία, όπου βρίσκεται σήμερα το Seyfi Bar, ότι μερικά από τα παράθυρά τους ήταν σπασμένα. Ακόμα και τότε, όταν δεν μπόρεσαν να κατεδαφίσουν τους τοίχους του πρώτου ορόφου, εκείνο το άσχημο Κέντρο Δημόσιας Εκπαίδευσης παρενέβη για να τους κατεδαφίσει. Η κατεδάφιση ολοκληρώθηκε το 1969, ναι, το 1969. Έτσι σώθηκε η Τουρκία από την κατάρρευση.

Ρώτησα τον Ρασίτ: «Το κατεδάφισαν με δυναμίτη, είναι αλήθεια;» Είπε: «Δεν κατεδαφίστηκε με αξίνες και φτυάρια, κουνιάδε· είναι πολύ στιβαρό».

**Summary of the articles in the present Newsletter of the
Ecumenical Federation of Constantinopolitans (EFC)**

- Invitation to Conference on 13 December 2025, "What should be do as Romioi of Polis", p. 1-3,
- Announcements of EFC, p.4,10-16,32-33.
- Scholarship Program of EFC, p.5.
- Common Deflation of Pope Leon 14 and Patriarch Bartholomeos, p. 6-9 (in Greek)
- Discovery of Middle Age Churches in Iconium, p.17-20.
- Student Competition on the Greek Science in History, p.21-26
- The Chrich of Koimisis of Theotokou in Nicae-Bythinia, p.27-31.
- The demolution of the Church of St. Nicholas at Bodurm, p. 34-37.

**İstanbulu Rumların Evrensel Federasyonunun (İREF)
Bu Bültende yer alan makalelerin özeti**

- 13 Aralık 2025 tarihinde Konferans Davet, "İstanbulu Rumlar ne yapmalı", s. 1-3,
- EFC Duyuruları, s. 4, 10-16, 32-33.
- EFC Burs Programı, s. 5.
- Papa 14. Leon ve Patrik Bartholomeos'un Ortak Bildirisi, s. 6-9 (Yunanca)
- İkonium'da Orta Çağ Kiliselerinin Keşfi, s. 17-20.
- Tarihte Yunan Bilimi Öğrenci Yarışması, s. 21-26
- İznik Bythinia'daki Theotokou'lu Koimisis Kilisesi, s. 27-31.
- Bodurm'daki Aziz Nikolaos Kilisesi'nin Yıkılması)1969), s. 34-37.

ΣΩΜΑΤΕΙΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ

- «Η Ένωση Κωνσταντινουπολιτών» με τα δύο μέλη σωματεία <http://www.enokon.gr/>
 - «Νέος Κύκλος Κωνσταντινουπολιτών»
 - «Σωματείο Ελλήνων Υπηκόων Απελαθέντων εκ Τουρκίας»
- «Ένωση Ομογενών εκ Κωνσταντινουπόλεως Βορείου Ελλάδος» <https://sylogoskbe.wordpress.com/>
- «Αδελφότης Κωνσταντινουπολιτών Μεγάλου Ρεύματος "Ο Ταξιάρχης"» <http://www.megarevma.gr/>
- «Σύνδεσμος Μεγαλοσχολιτών» <http://www.megalisxoli.gr/>
- «Σύλλογος Ζαπτίδων» <https://www.facebook.com/events/610745252286345/>
- «Σύνδεσμος Κεντρικιάδων»
- «Σύνδεσμος Ιωακειμειάδων»
- «Φιλανθρωπικός Σύνδεσμος Γαλατά Κωνσταντινουπόλεως»
- «Αθλητικός Όμιλος Ταταύλα» <http://www.tatavlasc.gr/>
- «Αθλητικός Σύλλογος Πέρα» <http://as-pera.gr/>
- «Αθλητικό Βυζαντινό Κέντρο»
- Σύλλογος Πριγκηπιανών «Άγιος Γεώργιος ο Κουδουνάς» <https://www.facebook.com/SylogosPrigipianon/>
- «Μορφωτικός Σύνδεσμος Χάλκης «Ο Άγιος Νικόλαος»» <http://www.halki-morf-sind.gr/>
- «Ο Εν Αθήναις Σύλλογος Μουσικοφίλων Κωνσταντινουπόλεως» <http://www.cmkon.org>
- «Σύνδεσμος των εν Ελλάδι Ζωγραφειωτών Κωνσταντινουπόλεως» <http://sezografyon.gr/home/>
- Εστία Κωνσταντινουπόλεως <http://estiakon.gr/>
- Σύνδεσμος Ελλήνων Βετεράνων Αθλητών Στίβου Κωνσταντινουπολιτών
- Εθελοντές για την Κωνσταντινούπολη.

ΣΩΜΑΤΕΙΑ ΕΚΤΟΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

- «Σύλλογος Κωνσταντινουπολιτών Γερμανίας»
- «Ομοσπονδία Κωνσταντινουπολιτών Αυστραλίας» με 3 σωματεία στις περιοχές της Αυστραλίας
- «Σύλλογος Κωνσταντινουπολιτών Ελβετίας» www.agcos.ch
- «Σύλλογος Κωνσταντινουπολιτών Ηνωμένου Βασιλείου» <https://www.facebook.com/acguk.net/>

ΑΡΩΓΑ ΜΕΛΗ

- «Επτάλοφος» Ιστορική Βιβλιοθήκη Μελέτης και Έρευνας
- Σύλλογος των Φίλων της Πατριαρχικής Μεγάλης του Γένους Σχολής.
- Φίλων Βυζαντινών Τεχνών
- Πολιτισμού & Κοινωνικής Ανάπτυξης.
- Ένωση Κωνσταντινουπολιτών Μικρασιατών Βορείου Αττικής η "Αγία Σοφία".
- Εταιρεία Μελέτης της καθ' ημάς Ανατολής <https://www.facebook.com/etmelan1/>
- Ελληνικός Σύλλογος Κωνσταντινουπολιτών Σικάγου.
- Ελληνικός Σύλλογος Κωνσταντινουπολιτών περιοχής Washington D.C.